

Pedagogická fakulta

Výroční zpráva o činnosti za rok 1999

Děkan:	Doc. RNDr. Ota Říha, CSc.
Proděkani:	Doc. PhDr. Josef Budiš, CSc. Doc. PaedDr. Vladislav Mužík, CSc. Doc. Ing. Jiří Strach, CSc. Doc. PhDr. Naděžda Krsková, CSc.
Předseda AS PdF MU:	PaedDr. Eduard Hofmann, CSc. (do 29. 11. 1999) Doc. PaedDr. Radek Horáček, Dr. (od 30. 11. 1999)
Tajemník:	Ing. Vlastimil Jarošek

Hlavním úkolem fakulty v r. 1999 byla implementace nového vysokoškolského zákona č. 111/98 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, do činnosti fakulty. Byly zpracovány a akademickým senátem fakulty schváleny vnitřní předpisy, které předepisuje zákon, včetně nového Statutu fakulty. Nové vnitřní předpisy byly předány ke schválení AS MU. Akademickým senátem fakulty byla schválena též nová vědecká rada.

Druhým velkým úkolem, kterým fakulta žila v roce 1999, byl přechod MU na kreditový systém studia. Fakulta tento úkol zvládla včetně elektronického zabezpečení registrace předmětů jednotlivými studenty.

V oblasti vědy a výzkumu navazuje fakulta na svou práci z předchozích let, která směřuje k přípravě a výchově nových učitelů všech stupňů a typů škol. Z tohoto základního poslání fakulty vychází i vědecká, výzkumná a v neposlední řadě umělecká činnost kateder.

Výrazným ukazatelem této činnosti jsou granty, získané a řešené pracovníky naší fakulty, jejichž problematika plně koresponduje s cíli pedagogické fakulty. V r. 1999 se uskutečnila první etapa řešení výzkumného záměru CEZ: J07/98: 144100001 Učitelé a zdraví (Psychologický přístup). Byly řešeny 3 projekty GAČR, 8 projektů FR VŠ, 2 rezortní výzkumy MŠMT ČR; odbornou činnost podpořily i další organizace – Open Society Fund Praha (5 projektů), AKTION (1), Vzdělávací nadace Jana Husa (2), Britská rada (2); podporu mezinárodní spolupráce a mobility získala fakulta prostřednictvím programů KONTAKT, CEEPUS, SOCRATES, Phare. Rada pedagogů se podílí na řešení projektů dalších programů – LEONARDO DA VINCI, ERASMUS, COMENIUS, British Know How Found, Tulipán, VEGA, AV SRN, GAČR, IGA – MZd ČR). Ze svých prostředků fakulta uvolnila 200 tis. Kč na podporu 26 fakultních grantů.

Během roku zorganizovaly katedry řadu konferencí a seminářů, jejichž témata dokládají širší badatelské činnosti. Uvedme např. Forum bohemicum X a XI, Totalitarismus ve 20. století (Československé zkušenosti), Evropanství a národní identita, VII. mezinárodní konference Česká a Slovenská republika v nových podmínkách, Monitorování pedagogických dovedností ve studiu učitelství, Dítě, jeho práva a výchova, Učitelé a zdraví, Alternativní pohybové aktivity dětí a mládeže, Musica viva in schola. Proběhl 4. ročník akce Vlažně – nevlažně, věnovaný tentokrát olympijskému roku 2000.

Neodmyslitelně patří k PdF umělecká činnost kateder výtvarné a hudební výchovy, jejíž výsledky dokládají úspěchy výstav, symposií (3. mezinárodní symposium PAPIR'99), koncertů, účastí na mezinárodních festivalech (SANT'ELPIDIO AMARE), nahrávky hudebních děl (opera M. Košuta IFIGENIE, nahrávka projektu V. Richtera Hudba v Čechách v době vlády Rudolfa II. pro produkci NORD DEUTSCH RUNDFUNK HAMBURG).

V březnu vzniklo při Katedře filozofie a občanské výchovy Centrum pro evropská studia. Tato katedra rovněž připravila mezinárodní studentskou soutěž Člověk na přelomu tisíciletí. Na fakultě se úspěšně rozvíjí ve spolupráci s CDV MU realizace preatestačních kurzů pro učitele z praxe; na základě těchto zkušeností byl pro potřeby MŠMT ČR na Katedře historie vypracován model postgraduálního (celoživotního) vzdělávání učitelů dějepisu.

Postgraduální doktorské studium se nadále realizuje v pěti oborech (26 prezenčních studentů, 55 distančních, 8 absolventů). Pro obory habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem se uskutečnilo v tomto roce akreditační řízení. Před VR PdF MU proběhlo 5 řízení ke jmenování profesorem a 10 habilitačních řízení.

Ústřední knihovna v r. 1999 zaregistrovala celkem 4294 čtenářů, absenčně půjčila 44 620 svazků, studovnu navštívilo 17 507 zájemců; 91x byla zprostředkována meziknihovní výpůjční služba, 60 výpůjček bylo provedeno elektronickou službou JASON. Nová koncepce webové stránky ÚK umožnila integraci přístupu k elektronickým informačním zdrojům: on-line přístup ke katalogům ÚK, MU, k databázi Current Contents, Connect, ERIC, UltraNetu MU a sbírce CD-ROM ÚK. Byla zavedena nová služba poslechu hudebních CD na hi-fi soupravě a rozšířeny možnosti práce s CD-ROM ve studovně.

Ve studijním oboru učitelství pro 1. stupeň ZŠ si studenti mohou volit specializaci z 12 možností. Další typy magisterského učitelského studia jsou dvouoborové. Ve studijních oborech, které získaly akreditaci pro 3. stupeň škol, jsou studenti připravováni i pro učitelství na středních školách a základních uměleckých školách. Fakulta rovněž realizuje magisterské kombinované studium sociální pedagogiky a speciální pedagogiky.

Kromě magisterského studia probíhalo na fakultě prezenční bakalářské studium sociální pedagogiky se zaměřením na volný čas a několik směrů doplňujících a rozšiřujících studií v rámci celoživotního vzdělávání.

Zahraniční styky se v letošním roce ve srovnání s rokem 1998 prohloubily zejména v oblasti bilaterálních smluv v rámci projektu SoCrates. Celkem bylo uskutečněno 157 výjezdů do 17 zemí, při nichž vycestovalo celkem 164 vědeckopedagogických pracovníků. Cílovými zeměmi byly nejčastěji: Slovensko (38 výjezdů / 60 pracovníků), Německo (24 / 27), Rakousko (19 / 24), Polsko (10 / 11), dále Francie, Velká Británie, Slovinsko, Itálie, Holandsko, Maďarsko, Španělsko aj. Nejčastější důvody cest byly studijní pobyty (53) a účasti na konferencích a seminářích (48). Řada pobytů byla využita k přednáškám. Sedm pracovníků se zúčastnilo zasedání odborných komisí nebo vědeckých rad.

Úspěšně se rozvíjí mobilita studentů a učitelů v rámci programu SOCRATES-ERASMUS. Celkem fakulta získala 52 semestrálních pobytů studentů na rok 1999/2000 a 17 týdenních pobytů pro učitele v rámci bilaterálních smluv s vysokými školami v Rakousku, Německu, Holandsku, Francii, Finsku, Anglii, Řecku, Itálii.

V roce 1999 se celkem 77 studentů v rámci ostatních zahraničních aktivit zúčastnilo seminářů, studijních pobytů, exkurzí a kurzů v zahraničí (nejčastěji v Německu, dále pak v Polsku, Holandsku, Itálii, Rusku, Slovensku atd.). Tyto pobyty se realizovaly především prostřednictvím pozvání ze zahraničí, různých grantů nebo mezinárodních programů (LEONARDO DA VINCI, KONTAKT, CEEPUS, PHARE aj.), v menší míře pak prostřednictvím partnerských smluv mezi MU a zahraničními univerzitami, z kvóty MŠMT ČR nebo AIA a na základě individuálních kontaktů.

Návštěvy významných pracovníků na PdF MU (37 akcí / 83 hostů) byly spojeny buď s účastí na odborných setkáních a s realizací společných programů, nebo s přednáškami a odbornými diskusemi, popř. s krátkodobými studijními pobyty. Hosté nejčastěji přijížděli z Německa, Francie a Polska.

Se zahraniční účastí se na PdF MU konaly zejména tyto akce: mezinárodní konference Language in Context, Energie ve výuce věd o životním prostředí – EESE, MUSICA VIVA IN SCHOLA, mezinárodní symposium Papír 99.

V roce 1999 učitelé PdF MU vydali 16 monografií; oproti loňskému roku se zvýšil o 100 % počet autorských podílů na monografiích (24). Výrazně přibýlo původních prací v recenzovaných sbornících a ostatních původních prací. V relaci s loňským rokem je počet původních prací publikovaných v excerpovaných časopisech a vydaných skript, méně však vyšlo učebnic. Mírný nárůst zaznamenala knižní popularizace na úkor prací popularizačního charakteru v časopisech, televizi a rozhlas. V umělecké oblasti můžeme konstatovat zvýšení počtu aktivit, a to nejen v ČR, ale také v zahraničí, zejména v sólových recitálech, samostatných i kolektivních výstavách, stejně jako v nahrávkách pro televizi či rozhlas.

Výrazně se zvýšilo členství učitelů fakulty ve vědeckých radách, vědeckých společnostech, ve výborech grantových agentur, mezinárodních sjezdů, v redaktorství sborníků, odborných časopisů apod., stejně jako pozvání k přednáškovým či studijním pobytům u nás i v zahraničí.

Osobnosti, kterým byly uděleny medaile a jiná vyznamenání:

- Prof. Michal Košut, Dr. Ocenění skladby v Mezinárodní skladatelské soutěži elektroakustické hudby v Bourges 99 (Francie);
- Mgr. Jana Francová Cena rektora za rok 1999;
- Prof. RNDr. Jan Chvalina, DrSc. Čestné uznání Jednoty českých matematiků a fyziků. Pamětní list Vysoké vojenské školy pozemního vojska;
- RNDr. Jaroslav Beránek, CSc. Čestné uznání Jednoty českých matematiků a fyziků;
- Doc. RNDr. Jaromír Šimša, CSc. Cena AV ČR za popularizaci vědy.